

V

vàca *s.f.* vacca (*pl.* vach).
vacàda *s.f.* porcheria (*pl.* vacà).
vadìn *s.m.* guadino (*pl.* vadìt).
vagabùnd *s.m.* vagabondo (*f.* vagabùnda) (*pl.* idem).
vagùn *s.m.* vagone (*pl.* idem).
vai *s.m.* vaglio (*pl.* idem).
val *s.f.* valle (*pl.* vai).
valàda *s.f.* vallata (*pl.* valà).
Valdügia *loc.* Valduggia.
valée *v.* valere.
*** valègia** *s.f.* valle (*pl.* valèg).
Valentin *pers.* Valentino.
Valéri *pers.* Valerio.
valés *v.* avvalersi.
valévul *agg.* valevole (*pl.* valévui).
vàlid *agg.* valido (*f.* vàlida) (*pl.* idem).
valìs *s.f.* valigia (*pl.* idem).
Valstrùna *loc.* Valstrona (VB).
valüda *s.f.* valuta (*pl.* valü).
valùr *s.m.* valore (*pl.* idem).
valorizàa *v.* valorizzare.
valurùs *s.m.* valoroso (*f.* valurùsa) (*pl.* idem).
vàlvula *s.f.* valvola (*pl.* vàlvul).
vampàa *v.* avvampare.
vampàda *s.f.* vampata (*pl.* vampà).
vandàlich *agg.* vandalico (*f.* vandàlica) (*pl.* idem).
vangàa *v.* vangare.
vanitùs *agg.* vanitoso (*f.* vanitùsa) (*pl.* idem).
vantàa *v.* vantare.
vantàg *s.m.* vantaggio (*pl.* idem).
vantagiàa *agg.* avvantaggiato (*f.* vantagiàda) (*pl.* idem).
vantagiàa *v.* avvantaggiare.
vantagiàs *v.* avvantaggiarsi.
vantagiùs *agg.* vantaggioso (*f.* vantagiùsa) (*pl.* idem).
vanzàa *v.* avanzare, riporre, essere creditore.
*** vanzàa fòra** *v.* sporgere.
*** vanzàa giü** *v.* pendere.
*** vanzàa sü** *v.* sporgere dal basso.
Vanzùn *loc.* Vanzone (VB).
*** vanzüsc** *s.m.* avanzo di cibo (*pl.* idem).
vapùr *s.m.* vapore (*pl.* idem).
vapurùs *agg.* vaporoso (*f.* vapurùsa) (*pl.* idem).
Varàl Pùmbia *loc.* Varallo Pombia.
Varàl Sésia *loc.* Varallo Sesia.
vardàa *v.* guardare, osservare, sorvegliare, occuparsi.
*** vardàa dré** *v.* custodire.

Varés *loc.* Varese.
varésòt *agg.* varesotto (*f.* varésòta) (*pl.* idem).
vargùgna *s.f.* vergogna, parte intima (*pl.* vargùgn).
vargugnàs *v.* vergognarsi.
vargugnùs *agg.* vergognoso (*f.* vargugnùsa) (*pl.* idem) / *Le vene varicose erano chiamate vén vargugnùs.*
vàri *agg.* vario (*f.* vària) (*pl.* idem).
variàa *v.* variare.
variàbil *agg.* variabile (*pl.* variàbii).
Varìst *pers.* Evaristo.
varòl *s.m.* vaiolo / *Erano dette varòl anche le cicatrici della vaccinazione antivaiolosa.*
Varz *loc.* Varzo (VB).
vas *s.f.* vaso (*pl.* idem).
vas da nòc *s.m.* orinale.
* **vasél** *s.m.* barile, botte (*pl.* vaséi).
* **vasiùn** *s.f.* ascolto (*pl.* idem).
vàst *agg.* vasto (*f.* vàsta) (*pl.* idem).
* **vatalacàta!** *inter.* vattelapesca!
véc *agg.* vecchio (*f.* vègia) (*pl.* idem).
véch (→ végh).
védar *s.m.* vetro (*pl.* idem).
védràda *s.f.* vetrata (*pl.* védrà).
védrìé *s.m.* vetraio (*pl.* idem).
védrìna *s.f.* vetrina, cristalliera (*pl.* védrìn).
védüda *s.f.* veduta (*pl.* védü).
véduv *s.m.* vedovo (*f.* védua) (*pl.* idem).
végétal *agg.* vegetale (*pl.* végètài).
végh *v.* avere, possedere.
vègiàia *s.f.* vecchiaia.
vègiòt *agg.* vecchiotto (*f.* vègiòta) (*pl.* idem).
vègiùn *s.m.* decrepito (*f.* vègiùna) (*pl.* idem) / *Il Pio ricovero Müller era chiamato «I vegiùn».*
vègliùn *s.m.* vegliione (*pl.* idem).
vègnii *v.* venire / «*Quant u végn?»* significa «Quanto costa?».
véI *s.m.* velo (*pl.* véi).
véla *s.f.* vela (*pl.* véI).
velà *agg.* velato (*f.* vélàda) (*pl.* idem).
velèn *s.m.* veleno (*pl.* idem).
velénùs *agg.* velenoso (*f.* velénùsa) (*pl.* idem).
velèta *s.f.* veletta (*pl.* velèt).
velìna *s.f.* velina (*pl.* velìn).
velü *s.m.* velluto (*pl.* idem).
velucista *s.m. e f.* velocista (*pl.* velucìst).
velüdà *agg.* vellutato (*f.* velüdàda) (*pl.* idem).
véna *s.f.* vena (*pl.* vén).
vénadüra *s.f.* venatura (*pl.* vénadür).
vénd *v.* vendere.

* **vénd fo** *v.* svendere, liquidare.
véndémia *s.f.* vendemmia (*pl.* véndémi).
véndèta *s.f.* vendetta (*pl.* véndèt).
véndicativ *agg.* vendicativo (*f.* véndicativa) (*pl.* idem).
véndidùr *s.m.* venditore (*f.* véndidùra) (*pl.* idem).
véndü *agg.* venduto (*f.* véndüda) (*pl.* idem).
vénezian *agg.* veneziano (*f.* véneziana) (*pl.* idem).
vènt *s.m.* vento (*pl.* idem) / *U ghe sü 'l vènt* (Soffia il vento).
vèntài *s.m.* ventaglio (*pl.* idem).
vèntar *s.m.* ventre (*pl.* idem).
véntiladùr *s.m.* ventilatore (*pl.* idem).
vèntéra *s.f.* ventriera (*pl.* véntér).
véntula *s.f.* ventola (*pl.* vèntul).
véntüra *s.f.* ventura (*pl.* véntür).
vèntüs *agg.* ventoso (*f.* vèntüsa) (*pl.* idem).
vénüs *agg.* venoso (*f.* vénüsa) (*pl.* idem).
 * **vèr** *v.* aprire.
 * **vèr poch** *v.* socchiudere.
 * **véra** *s.f.* anello nuziale *agg.* vero (*pl.* idem). *L'è véra o l'è mia véra?* (E' vero o non è vero?).
véramént *avv.* veramente.
vèrb *s.m.* verbo (*pl.* idem).
vèrbàl *s.m.* verbale (*pl.* vèrbài).
vèrd *agg.* verde, acerbo (*f.* vèrda) (*pl.* idem).
vèrdéràm *s.m.* poltiglia bordolese.
vèrdüra *s.f.* verdura (*pl.* vèrdür).
vèrdüré *s.m.* erbivendolo, fruttivendolo (*f.* vèrdüréra) (*pl.* idem).
vérgin *agg.* vergine (*pl.* idem).
vèrman *s.m.* verme (*pl.* idem).
vèrman sulitàri *s.m.* tenia.
vèrnìs *s.f.* vernice (*pl.* idem).
vèrnisàa *v.* verniciare.
vèrnisör *s.m.* verniciatore, decoratore (*pl.* idem).
vèrs *s.m.* verso (*pl.* idem).
vèrsàa *v.* versare.
Vèrsèi *loc.* Vercelli.
 * **vèrt** *agg.* aperto (*f.* vèrta) (*pl.* idem).
vèrtigin *s.f.* vertigine (*pl.* idem).
vèrtiginüs *agg.* vertiginoso (*f.* vèrtiginüsa) (*pl.* idem).
vèrticàl *agg.* verticale (*pl.* idem).
vèrtis *s.m.* vertice (*pl.* idem).
vèrza *s.f.* cavolo (*pl.* vèrz).
 * **vès** *v.* essere / *Vès o vès mia! Cuschì l'è ul probléma. Se l'è pusée nòbil supurtàa in la mént i culp...*
vèscuv *s.m.* vescovo (*pl.* idem).
vèspa *s.f.* vespa (*pl.* vèsp).
vèspar *s.m.* vespro (*pl.* idem).
vespé *s.f.* vespaio (*pl.* idem).

vèstàia *s.f.* vestaglia (*pl.* vèstài).
vétérinari *s.m.* veterinario (*f.* vétérinària) (*pl.* idem).
vétüra *s.f.* vettura (*pl.* vétür).
***vétürin** *s.m.* cocchiere, taxista (*pl.* vetürìt).
Vèz *loc.* Vezzo (VB).
viàg *s.m.* viaggio (*pl.* idem).
viagiàa *v.* viaggiare.
viagiadür *s.m.* viaggiatore, agente di commercio (*pl.* idem).
vial *s.m.* viale (*pl.* viài).
viàltar *pron.* voi, voialtri.
vibràa *v.* vibrare.
vicàri *s.m.* vicario (*pl.* idem).
vìcul *s.m.* vicolo (*pl.* vìcui).
vid *s.f.* vite (*pl.* idem).
vidél *s.m.* vitello (*f.* vidéla) (*pl.* vidéi).
vidél tuné *s.m.* vitello tonnato.
vidriö *s.m.* vetriolo (acido solforico).
Viganèla *loc.* Viganella (VB).
vighée *v.* vedere, osservare.
vìgil *s.m.* vigile (*f.* vigilèsa) (*pl.m.* idem) (*pl.f.* vigilès).
Vigiùna *loc.* Viggiona (VB).
vigliàch *agg.* vigliacco (*f.* vigliàca) (*pl.* idem).
vìgna *s.f.* vigna (*pl.* vìgn).
Vignùn *loc.* Vignone (VB).
vìgür *s.m.* vigore (*pl.* idem).
vìla *s.f.* villa (*pl.* vîl).
Vìla *loc.* Villadossola (VB).
vilàg *s.m.* villaggio (*pl.* idem).
vilàn *s.m.* villano (*f.* vilàna) (*pl.* idem).
vilanàda *s.f.* sgarbo (*pl.* vilanà).
vilégiadüra *s.f.* villeggiatura (*pl.* vilégiadür).
vilégiànt *s.m.* villeggiante (*f.* vilégiànta) (*pl.* idem).
Vilèt *loc.* Villette (VB).
vìmin *s.m.* vimine (*pl.* idem).
vin *s.m.* vino (*pl.* idem).
vin brülé vino caldo con spezie / *Francese* vin brûlé.
vinàscia *s.f.* vinaccia (*pl.* vinàsc).
vinasciö *s.m.* vinacciolo (*pl.* idem).
vinc *v.* vincere.
Vincénz *pers.* Vincenzo.
vìncida *s.f.* vincita (*pl.* vîncid).
vìncidür *agg.* vincitore (*f.* vîncidüra) (*pl.* idem).
vìnciü *agg.* vinto (*f.* vînciüda) (*pl.* idem).
vìncul *s.m.* vincolo (*pl.* vîncui).
vìnculà *agg.* vincolato (*f.* vînculàda) (*pl.* idem).
vinél *s.m.* vinello (*pl.* vinéi).
vint *agg.* venti.
***vinténa** *s.f.* ventina.

viòla *s.f.* viola (*pl.* viol).
vìpara *s.f.* vipera (*pl.* vìpar).
vìrgula *s.f.* virgola (*pl.* vìrgul).
visàa *v.* avvisare.
visch *s.m.* vischio.
* **viscì** *s.f.* acqua resa frizzante (→ büsciàa).
viscàrda *s.f.* tordo cesena (*pl.* viscàrd).
* **vìscul** *agg.* vispo (*f.* vìscula) (*pl.* viscùì).
viscùs *agg.* viscoso (*f.* viscùsa) (*pl.* idem).
visibil *agg.* visibile (*pl.* visìbii).
visiga *s.f.* vescica (*pl.* visìgh).
* **visigàa** *v.* brulicare.
* **visighéri** *s.m.* brulichio.
visin *avv.* e *s.m.* vicino, accanto (*f.* visina) (*pl.* visìt).
visinànta *s.f.* vicinanza (*pl.* visinànz).
vìsita *s.f.* visita (*pl.* visìt).
visitàa *v.* visitare.
visiùn *s.f.* visione (*pl.* idem).
visiunàri *s.m.* visionario (*f.* visiunària) (*pl.* idem).
vìst *s.m.* visto (*pl.* idem).
vìsta *s.f.* vista, panorama (*pl.* vìst).
* **visté** *s.m.* armadio (*pl.* idem).
* **vistérin** *s.m.* armadietto (*pl.* visterìt).
* **vistérùn** *s.m.* grande armadio (*pl.* idem).
* **vistì** *s.m.* abito (*pl.* idem).
vistii *v.* vestire.
* **vistinìn** *s.f.* vestitino, sottoveste (*pl.* vistinìt).
vistùs *agg.* vistoso (*f.* vistùsa) (*pl.* idem).
visùn *s.m.* visone (*pl.* idem).
Vit *pers.* Vito.
vità *s.f.* vita, fatica (*pl.* vit).
vitàl *agg.* vitale (*pl.* vitài).
Vitàl *pers.* Vitale.
vitalìzi *agg.* vitalizio (*pl.* idem).
vitamìna *s.f.* vitamina (*pl.* vitamìn).
vitàscia *s.f.* vitaccia (*pl.* vitàsc).
vitìn *s.m.* vitino (*pl.* vitìt).
vìtima *s.f.* vittima (*pl.* vìm).
vitària *s.f.* vittoria (*pl.* vitòri).
Vitòri *pers.* Vittorio.
Vitùr *pers.* Vittore.
vituriùs *agg.* vittorioso (*f.* vituriùsa) (*pl.* idem).
viulà *agg.* violato (*f.* viulàda) (*pl.* idem).
viulàa *v.* violare.
viulént *agg.* violento (*f.* viulénta) (*pl.* idem).
viuléntàa *v.* violentare.
viulénza *s.f.* violenza (*pl.* viulénz).
viulèt *agg.* violetto (*f.* viulèta) (*pl.* idem).

viulèta *s.f.* violetta (*pl.* viulèt).
viulìn *s.m.* violino (*pl.* viulìt).
viulinìsta *s.m. e f.* violinista (*pl.* viulinìst).
viuluncèl *s.m.* violoncello (*pl.* viuluncèi).
viuluncèlista *s.m. e f.* violoncellista (*pl.* viuluncèlist).
viv *v.* vivere *agg.* vivace (*f.* vùva) (*pl.* idem).
vivé *s.m.* vivaio (*pl.* idem).
vivént *agg.* vivente (*pl.* idem).
vìzi *s.m.* vizio (*pl.* idem).
vizià *agg.* viziato (*f.* viziàda) (*pl.* idem).
viziàa *v.* viziare.
viziùs *agg.* vizioso (*f.* viziùsa) (*pl.* idem).
vöi *agg.* vuoto (*f.* vöia) (*pl.* idem).
vöia *s.f.* voglia, angioma (*pl.* vöi) / *A go mia vöia da mangiàa* (Non ho appetito).
vörtis *s.m.* vortice (*pl.* idem).
vöst (→ vostar).
vòstar *agg.*, e *pron.* vostro (*f.* vòstra) (*pl.* idem).
*** vot** *agg.* otto.
Vràn *loc.* Aurano.
vü (→ vialtar).
vucabulàri *s.m.* vocabolario (*pl.* idem).
vucàl *agg.* vocale (*pl.* vucài).
vucaziùn *s.f.* vocazione (*pl.* idem).
Vucögn *loc.* Vocogno (VB).
vugàa *v.* vogare.
vugadùr *s.m.* vogatore (*f.* vugadùra) (*pl.* idem).
Vugögna *loc.* Vogogna (VB).
vuià *agg.* vuotato (*f.* vuiàda) (*pl.* idem).
vuiàa *v.* vuotare.
*** vuiàa dént** *v.* riempire.
*** vuiàa fo** *v.* svuotare.
vul *s.m.* volo (*pl.* idem).
vulàa *v.* volare.
vulàda *s.f.* volata (*pl.* vulà).
vulànt *s.m. e agg.* volante (*pl.* idem).
vülcàn *s.m.* vulcano (*pl.* idem).
vülcànich *agg.* vulcanico (*f.* vülcànica) (*pl.* idem).
vülcànizàa *v.* vulcanizzare.
volentéra *avv.* volentieri.
vuléra *s.f.* voliera (*pl.* vulér).
vulgàr *agg.* volgare (*pl.* idem).
vülnéràbil *agg.* vulnerabile (*pl.* idem).
vulp *s.f.* volpe (*pl.* idem).
vulpìn *s.m.* volpino.
vulpùn *agg.* volpone (*f.* vulpùna) (*pl.* idem).
vultàa *v.* voltare, girare.
vultàda *s.f.* svolta (*pl.* vultàd).

vultàg *s.m.* voltaggio (*pl. idem*).
vultég *s.m.* volteggio (*pl. idem*).
vulüm *s.m.* volume (*pl. idem*).
vulüminùs *agg.* voluminoso (*f. vulüminùsa*) (*pl. idem*).
vuluntà *s.f.* volontà (*pl. idem*).
vuluntàri *agg.* volontario (*f. vuluntària*) (*pl. idem*).
vuluntérùs *agg.* volenteroso (*f. vuluntérùsa*) (*pl. idem*).
vün *agg.e pron.* uno (*f. vüna*).
* **vunc** *agg.* unto, sporco (*f. vùncia*) (*pl. idem*).
* **vuncisciàa** *v.* ungere.
* **vuncisciàt** (\rightarrow vunc).
* **vuncistài** *s.m.* untume.
* **vunciùn** *agg.* persona sporca (*f. vunciùna*) (*pl. idem*).
vündas *agg.* undici.
* **vùngias** *v.* ungersi.
* **vùngiat!** *inter.* Ungiti!
vurée *v.* volere.
vus *s.f.* voce, diceria (*pl. idem*).
* **vusàa** *v.* gridare, urlare.
* **vusàa dré** *v.* rimproverare.
vusàda *s.f.* sgridata (*pl. vusàd*).
vut *s.m.* voto (*pl. idem*).
vutàa *v.* votare, eleggere.
vutànta *agg.* ottanta.
vutaziùn *s.f.* votazione (*pl. idem*).
vutiv *agg.* votivo (*f. vutiva*) (*pl. idem*).